Openbaar Zaaknummer:

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Informatienota Actualisatie gezamenlijke opgave asielzoekers Wijchen 9-04-2024

Datum: 9 april 2024

Kernboodschap
Het Rijk heeft gemeenten een expliciete wettelijke taak gegeven met betrekking tot de opvang van asielzoekers. Dit is vastgelegd en besloten in de "Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen", algemeen bekend als de "Spreidingswet". Op 1 februari 2024 heeft de Minister de voorlopige verdeling van het aantal opvangplaatsen voor asielzoekers per gemeente bekendgemaakt. Voor de gemeente Wijchen betreft dit 243 opvangplaatsen. De gemeente Wijchen en Druten blijven samenwerking in de gezamenlijke opgave opvang asielzoekers en hebben daarom besloten om het overschot wat resteerde in de oude opgave van het in te richten AZC te verdelen onder elkaar. Hiermee bedoelen we dat we de overcapaciteit van 82 plaatsen voor asielzoekers volgens de oude telling (AZC van 300 plaatsen) verdelen in 22 plaatsen voor de gemeente Druten en 60 voor de gemeente Wijchen.

Daarnaast is het college voornemens om een doorstroomlocatie te ontwikkelen voor enkele tientallen statushouders die deels gekoppeld zijn aan gemeente Wijchen en deels aan andere gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen. Op deze manier voldoet de gemeente Wijchen zo goed als mogelijk aan de Spreidingswet, vermindert het de druk op de asielketen en verlicht het ook de druk op de (sociale) huurwoningen in Wijchen.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
04-04-2023	Beslisnota Gezamenlijke opvang asielzoekers Z/23/108972
04-04-2023	Beslisnota Gezamenlijke opgave opvang asielzoekers Wijchen Z-23-111134

Toelichting

Het Rijk heeft de gemeenten een expliciete wettelijke taak gegeven met betrekking tot de opvang van asielzoekers. Deze wettelijke taak voor een gemeente houdt in dat het college zorg draagt voor:

- Het ter beschikking stellen van accommodaties of locaties die geschikt zijn om nieuwe asielopvang te realiseren of bestaande asielopvang te continueren. Dit dient te geschieden binnen een termijn van zes maanden na bekendmaking van het Verdeelbesluit (december 2026) of de in het Verdeelbesluit opgenomen langere termijn; het definitieve verdeelbesluit ontvangen we in december 2024.
- Opvangvoorzieningen die voldoen aan de krachtens de Wet COA gestelde wettelijke vereisten voor een opvangvoorziening en aan de overige wettelijke vereisten voor een gebouw met een woonfunctie.
- De verlening van de voor ingebruikneming van de opvangvoorziening noodzakelijke gemeentelijke vergunningen.

De Spreidingswet is op 31 januari 2024 in werking getreden, en de capaciteitsraming voor de eerste 2 jaar is gepubliceerd in de Staatscourant op dezelfde datum. In december 2024 wordt deze capaciteitsraming definitief vastgesteld in het verdeelbesluit. Volgens dit verdeelbesluit moet de gemeente streven naar het aanbieden van een locatie of een gebouw 6 maanden na het verdeelbesluit, dit zal zijn juni 2025. Het te ontwikkelen AZC op deze locatie of in het aangeboden gebouw moet dan volgens de spreidingswet in december 2026 gereed moet zijn voor ingebruikname.

De gemeenten Wijchen en Druten waren al vooruitlopend op de Spreidingswet en hebben daarom in 2023 al een besluit genomen in het kader van de gezamenlijke opgave met betrekking tot opvang van asielzoekers, zie Z-23-108972. De argumenten waarmee de gemeenten Wijchen en Druten vorig jaar hebben besloten om gezamenlijk op te trekken in de opgave voor opvang van asielzoekers zijn nog steeds van toepassing en blijven ongewijzigd van kracht. Het is daarom gewenst om de vorig jaar gemaakte afspraken te blijven uitvoeren. Nu de Spreidingswet van kracht is en de capaciteitsraming bekend is, dienen we het lokale plan van de gemeente Wijchen hierop aan te passen en daarmee de inbreng voor het regionale plan van het Rijk van Nijmegen aan te vullen.

Dit regionale plan wordt, nadat alle colleges in het Rijk van Nijmegen hun lokale plannen hebben ingediend, herijkt en vervolgens ter vaststelling aan alle colleges aangeboden. Hierna zal het ter informatie naar alle raden worden gestuurd. We zijn verplicht om een plan voor het Rijk van Nijmegen op te stellen als onderdeel van het provinciale plan in het kader van de Spreidingswet. In bijlage 3 vindt u een schema waarin de lokale en regionale opgaven van de verschillende onderdelen van de Spreidingswet beschreven staan. Zie bijlage 3 voor meer informatie.

Regionale samenwerking en provinciale samenwerking
De gemeenten Wijchen en Druten werken samen met andere gemeenten in het Rijk van Nijmegen (waaronder de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Heumen, Nijmegen en Wijchen) aan het opstellen van het Rijk van Nijmegen-plan, dat voor het zomerreces van 2024 moet zijn vastgesteld. Alle regionale plannen worden samengebracht aan de provinciale regietafel (PRT) en uiteindelijk samengevoegd tot een provinciaal plan dat in november 2024 aan het ministerie zal worden aangeboden.

De asielopgave voor de gemeente Wijchen bestaat uit:

	Asielopvang			**Statushouders**			**Ontheemden Oekraïne**		
	Oude raming spreidingswet	Nieuwe raming spreidingswet	Verschil tussen oud en nieuw	Taakstelling	Gerealiseerd	Totaal	Taakstelling	Gerealiseerd	Totaal
Wijchen	149	243	94	44	21	-23	252	204	-48

In het schema ziet u het verschil tussen de oude en de nieuwe cijfers waarbij de nieuwe cijfers de wettelijke opgave voor de komende 2 jaar zijn. De opgave voor statushouders en ontheemden Oekraïne is niet gewijzigd.

Wat we toevoegen aan de opgave asielzoekers van de gemeente Wijchen is een doorstroomlocatie voor statushouders met een gedeeltelijke regionale functie. Daarnaast verdeeld de gemeente Wijchen de overgebleven capaciteit voor asielzoekers binnen de 300 plaatsen aan de Teersdijk met de gemeente Druten. Dit betekent dat de gemeente Wijchen nog eens 60 asielzoekers en de gemeente Druten 22 asielzoekers uit de overgebleven capaciteit in de oude telling toevoegt aan de nieuwe telling. Dit betekent dat de gemeente Wijchen nog een te kort aan 34 asielzoekers opvang plaatsen overhoudt. Omdat we van mening zijn dat en de locatie niet kunnen uitbreiden richten we daarom ter compensatie een doorstroomlocatie voor statushouders in binnen

Wijchen. Door statushouders te huisvesten in een doorstroomlocatie krijgt de gemeente de mogelijkheid om de druk op de vraag naar sociale huurwoningen en appartementen te verminderen. Aangezien er meer tijd beschikbaar is om tot plaatsing over te gaan, kan de woningcoöperatie beter rekening houden met een gelijkmatige spreiding over de gemeente Wijchen.
Bovendien kunnen statushouders binnen de doorstroomlocatie al beginnen met hun inburgeringsproces, waardoor ze beter voorbereid zijn op hun nieuwe woonlocatie. Door te zorgen dat een grotere groep statushouders kan uitstromen uit een azc, ontstaat er weer ruimte voor nieuwe asielzoekers, wat de capaciteit van het COA vergroot.
Daarnaast wordt onderzocht of er ook een aantal plaatsen beschikbaar gesteld kan worden aan de regio, waardoor andere gemeenten ook de druk op hun sociale woningmarkt kunnen verlichten. Door te zorgen voor een regionale koppeling kunnen deze gemeenten ook beginnen met de inburgering op de locatie in Wijchen, waardoor de statushouders al kunnen wennen aan de regio.

De gemeente Wijchen voldoet hiermee zo goed als mogelijk aan de Spreidingswet en vermindert de druk op de asielketen en vermindert hierdoor ook de druk op de (sociale) huurwoningen in Wijchen.

Als laatste merken we op dat we de noopopvang voor Oekraïne aan De Oude Klapstraat een duurzame voorziening blijft.

Financiële gevolgen
Het toevoegen van de doorstroomlocatie kan financiële gevolgen hebben. Hiervoor is ook een bekostigingsregeling van het Rijk beschikbaar. Zodra we een haalbaar plan en locatie hebben zullen we deze aan u kenbaar maken en u, indien van toepassing, betrekken bij de vereiste omgevingsvergunning(en). Er zijn verder geen financiële gevolgen verbonden aan de wijzigingen zoals deze door het college nu zijn besloten.

Communicatie

Indien we weten waar en wanneer de doorstroomlocatie ontwikkeld zal worden, zullen we eerst de direct aanwonenden informeren, direct nadat we de gemeenteraad hebben ingelicht. Pas daarna zullen we de media en andere belanghebbenden informeren.

Uitvoering of Vervolgstappen

Nadat de gemeenteraad is geïnformeerd, wordt de nota gedeeld met de regio om een onderdeel te worden van het regionale plan.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.